

Hozzáférés az igazságszolgáltatáshoz környezeti ügyekben - Magyarország

See lehekülg on masintõlgitud ja selle kvaliteet ei ole tagatud.

1. Alkotmányos alapok
2. Igazságszolgáltatás
- #II
4. Az információhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyek
5. Igazságszolgáltatáshoz való jog a nyilvánosság részvétele esetén
6. Igazságszolgáltatáshoz való jog cselekményekkel vagy mulasztásokkal szemben
7. Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés egyéb eszközei
8. A keresetőségi jog
9. Jogi képviselő
10. Bizonyíték
11. Ideiglenes intézkedések
12. Költségek
13. Pénzügyi támogatási mechanizmusok
14. Időszerűség
15. Egyéb kérdések
16. A külföldiek helyzete
17. Határokon átnyúló ügyek

Alkotmányos alapok

A magyar alkotmány 2011 számos, környezetvédelmi szempontból fontos referenciákat. Először is, tartalmazza, hogy mindenkinek joga van az egészséges környezet helyreállításának kötelezettségét vagy az okozott kár helyreállítása a környezetre (XXI. cikke). Azt is előírta, hogy az állam és mindenki más – védelmére, fenntartására és a természeti erőforrások, különösen a talaj, az erdők, a víz, a biológiai sokféleség és a kulturális értékek, amelyek a nemzet közös örökségét (P). Fenntartható fejlődés is említi, az Alkotmány egyik célja a Magyarország (Q) cikkét). Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés általánosan szabályozott jogának biztosítása elleni jogorvoslatot érintő bírósági vagy közigazgatási határozat bármely személy jogainak és jogos érdekeinek (XXVIII. cikk). A polgárok azonban alkotmányos jogokra nem hivatkozhat közvetlenül a bírósági vagy közigazgatási eljárás, mivel véleménye szerint a megállapított jogi, alkotmányos jogaira kell szerepeltetni a alacsonyabb szintű jogszabályokban kell használni annak érdekében, hogy igény jogalapjaként. A felek közigazgatási vagy bírósági eljárás közvetlenül hivatkozhatnak -e az olyan nemzetközi megállapodásokat is, amelyeknek Magyarország is részese, azonban valójában nincs is szükség, mert miután Magyarországot köti a megállapodás, és részét képezik a nemzeti jogrend által a magyar szabvány kihirdetése. Van néhány példa olyan esetekben, amikor közigazgatási szervek és bíróságok alkalmazni az Aarhusi Egyezmény részeként azonban a határozat indokolását a közigazgatási és igazságügyi szervekkel az Aarhusi Egyezmény továbbra is meglehetősen alacsony.

II. Igazságszolgáltatás

A bírósági rendszer működik, a hatalmi ágak szétválasztása, és független a törvényhozó és a végrehajtó hatalmi ág. Négy szintet határoztak meg az igazságszolgáltatást; A bírósági hierarchia az alulról felfelé irányuló, a következő: A kerületi bíróságok (járásbíróság (Budapesten a kerületi bíróságok (kerületi bíróság, Capitolium), a County Courtok (megyei törvényszék (Budapesten a Fővárosi Törvényszék) (Capitolium), a regionális bíróságok (táblabíróság) és a legfelsőbb bíróság (Kúria). 2013. január 1-jétől

független közigazgatási és munkaügyi bíróságok közigazgatási és munkaügyi bíróság) hoztak létre Magyarországon. 111 kerületi bíróság, 20 megyei bíróság, 5 regionális bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság egy Magyarországon kívül 20 közigazgatási és munkaügyi bíróságok. A magyarországi bíróságok alkotmányos feladata, hogy magánszemélyek közötti jogviták elbírálására, a munkajog és a kereskedelmi jog közötti jogviták rendezése) vagy az állam és a közigazgatási jog és a büntetőjog (Jogviták rendezése). Az igazságszolgáltatási rendszer polgári jogi háttérrel, és elsősorban az inkvizitórius megközelítés alapján működik, egyre nagyobb befolyást a contradictorial elemeket. A polgári jogi jogviták elsőfokú többnyire az egyesbíróként eljáró thesszaloni padok (egyesbíró), kivéve azon néhány esetet, ha a munkajog és a laikusok (két bíró, ülnök) mellett. Által meghatározott esetekben egyesbíróként eljáró thesszaloni vagy pad egy bíró + 2 súlyosságuk alapján értékeli. A magasabb szintű bíróságokon three-judge megtöltik a másodfokú, vagy rendkívüli esetekben a nagytanácsot párkányból állhatnak. Bizonyíték a felperes, a polgári jog és a közigazgatási jog, míg a büntetőügyekben az államügyész (ügyész) felelős. Nincsenek különleges bíróságok ítéleznek a környezeti ügyekben Magyarországon. Ezért úgy határozott, hogy környezeti ügyekben a bíróságok vagy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok rendszeres magánjogi jellegétől függően – a jogvitát. A „forum shopping” (a magyar jogrendszer bizonyos korlátozásokkal. Bár a Bíróság a törvény határozza meg, bizonyos körülmények között a felperes választhat, hogy hol kívánja az eljárást (pl. a Bíróság ahelyett, hogy egyenként fordulnának az alperes, az Elsőfokú Bíróság arra a helyre, ahol a kár érte, kártérítés). A magánjogi ügyek, érintő tulajdonságairól és a szerződéses felek is lehet, ha a jogvita a bíróság tartozik, ebben az esetben is bizonyos korlátai. A rendes jogorvoslat benyújtható a magánjogi jogvitákkal, mind az érdemi ítélet ellen a határozat eljárásjogi és anyagi jogi szempontból. A Bíróság perrendtartásában (végzés) ellen csak korlátozásokkal. A fellebbezés benyújtásának határideje 15 nap, mivel a bírósági határozat. A közigazgatási ügyek, nem áll fenn az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezést; eljárás bírósági végzések azonban még mindig lehet fellebbezni. Fennáll annak a lehetősége, hogy a rendkívüli felülvizsgálati kérelem (felülvizsgálati kérelem) a bíróság jogerős ítélete ellen a Legfelsőbb Bíróság a határozat eljárásjogi jogszerűségének. Ennek határideje 60 nap, mivel az intézkedés az eljárást befejező ítéletig. A közigazgatási jogi ügyek a bíróságok csak a Corte suprema di cassazione (hatályon kívül helyezés), amelyek nagyon kevés megváltoztatás reformatory jogok kivételével). Ez utóbbi esetben nem érinti a környezetvédelmi kérdések, ezért a környezeti ügyekben a Bíróság csak akkor helyezheti hatályon kívül az igazgatási határozatok, és ezzel egyidejűleg a közigazgatási szerveket, hogy vizsgálják felül az ügyet.

Bírósági ügyek vannak külön környezetvédelmi különféle módokon nyilvánulhat meg:

- Először is, a legtöbb esetben a közigazgatási jogvitákat is, amely egy magánjogi jogalany felperesként és alperesként az Environmental Protection Agency
- Ilyen esetekben a többnyire az ügy jogi értékelése, hogy a közigazgatási határozat megfelel -e a hatályos jogszabályok
- Másodsor, néhány esetben környezeti magánjogi jellegüket, pl. a környezeti károokra vonatkozó kártérítési ügyekben;
- Ezen esetekben a határozat esetében gyakran attól függ, hogy szakértői vélemények
- a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek megkezdhetik a szennyezőkkel szemben peres eljárások azt kérte a Bíróságtól, hogy rendelje el, hogy a szennyezés megállítása és megelőző intézkedések
- Az ilyen esetek azonban ritkák, és nem hatékony, miatt a felperesre háruló bizonyítási teher nem kormányzati szervezetek
- Csak nagyon kevés környezeti büntető ügyekben, és közülük szinte egyetlen hatékony szabadságvesztéssel járó ítélet végződik,

Általában a Bíróság kérésére a felek a peres eljárás; Néhány esetben azonban a bíróságok hivatalból is eljárhat. Ezek a következők:

- dönt a költségek viseléséről a Felek által
- halassza el a tárgyalást, a vizsgálat
- előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen az Európai Unió Bírósága
- Az eljárás kezdeményezésére megvizsgálja az Alkotmánybíróság valamely törvény alkotmányosságával
- Az eljárás kezdeményezésére a Legfelsőbb Bíróság az alkotmányosság vizsgálatára irányuló valamely nemzeti jog
- bizonyítékot találjanak, és felfüggesztheti a közigazgatási határozat alkalmazhatóságát a közigazgatási bírósági ügyek

III. Az információhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyek

Az információkhoz való hozzáférés általános jelleggel szabályozza, valamint hogy a környezeti információkhoz való hozzáférést. Jogorvoslat, azonban az elutasítás ellen vagy téves/nem megfelelő válasz a környezeti információra vonatkozó kérés nem minősülnek egyedi támogatásnak. Az információk megszerzése előtt bírósági eljárást kezdeményezhet a Bíróság rendszeres megtagadása ellen, illetve a hiányzó információk közzétételétől számított 30 napon belül történő megtagadása vagy a törvényes információszolgáltatás határideje (15 nap). A bíróságok elrendelhetik, hogy a kért adatokat mely információkat kell közzétennie,

amennyiben megalapozott kérelmet. Az autonóm államigazgatási szerv nevezett Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság), amelyhez az információszabadság-ügyekben, panaszt lehet benyújtani. A hatóság abban az esetben, ha a kifogás megalapozott is, az érintett szerv megfelelő jogellenes. Arra az esetre, ha ez utóbbiak nem lehet indítani, a hatóság az érintett szerv ellen indult per. Az információkérés tartalmazza a rendelkezésre álló jogorvoslatokra vonatkozó figyelmeztetést. Azoknak, akik azt állítják, hogy a tájékoztatás iránti kérelmet alaptalanul utasították el, nem kielégítő módon válaszolták meg, vagy az alábbi eljárási szabályokat kell alkalmazni:

- biztosítaniuk kell, hogy a Bírósághoz benyújtott kereset (kiküldött) 30 napon belül az elutasításról, stb.
- A panasz benyújtásának vagy a hatóság azonban nem az ilyen beadványok benyújtására előírt határidő
- A Bíróság a keresetet a Bíróság általános követelmények, nem vonatkoznak különleges követelmények
- Nincs olyan kötelezettség, hogy egy ügyvéd képviseli a Bíróság előtt
- megfordul a bizonyítási teher, azaz a jogosultnak bizonyítania kell, hogy az elutasítás indoka, stb.
- a bírósági eljárás ex lege gyorsított
- nem áll fenn a Bíróság által fizetendő adó a felperes arra hivatkozik, hogy a tájékoztatás

Bíróságok nem rendelkeznek hozzáféréssel az információk felfedését, amelyek a felek által vitatott; Ezért a bírónak kell eldöntenie azt a Freedom of Information gyakorlatilag nincsenek tisztában azzal, hogy a szóban forgó információkat. Ezért a Bíróság az ilyen ügyekben a felek által előterjesztett érvet. A bíróságok elrendelhetik az információk nyilvánosságra hozatalát, ha a felperes állítása megalapozott.

IV. Igazságszolgáltatáshoz való jog a nyilvánosság részvétele esetén

Környezetvédelmi igazgatási eljárások nem rendelkeznek különös eljárási rendszerben; Ezek többnyire az általános közigazgatási eljárások általánosan alkalmazandó közigazgatási ügyek majdnem összes típusát. Adjunk hozzá néhány jogszabály azonban, hogy bizonyos eljárási lépésekhez, illetve közigazgatási eljárások általános szabályairól. Ezeket a törvényeket az ágazati környezetvédelmi jogszabályok (pl. hulladékkezelés) vagy horizontális környezetvédelmi jogszabályok (pl. környezetvédelmi hatástanulmány). Számos, részletes és egyedi eljárási szabályok jellemző környezeti adminisztratív eljárásokat. Ezek a következők:

- szinte minden esetben a regionális környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek (környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség) néhány kivétellel által kiszabott közigazgatási tisztviselők (jegyző)
- csak 10 magyarországi regionális környezetvédelmi ügynökségek, valamint területi illetékességüket a nem rendszeres megyei összehangolja az országban (Magyarország 19 megyéje és 1 Capitolium), de a főbb vízgyűjtő medencék és vízgyűjtő területek
- A házon belüli szakértők környezetvédelmi ügynökségek ezért nem járnak külső szakértők bevonására irányuló döntéshozatali
- Egyes környezetvédelmi eljárásokra is lehetőség van arra, hogy legfeljebb 30 napos határidőn belül, a rendszeres igazgatási eljárások, például a környezeti hatásvizsgálati eljárás 3 hónapig tarthat,
- Számos esetben környezetvédelmi díj (fizetendő) helyett a rendes vámok (illeték), valamint az ilyen díjak jelentős lehet a legnagyobb horderejű ügyet (KHV és IPPC)
- esetek, amelyek hatással vannak a környezetre, de nem tartoznak a Bizottság hatáskörébe tartozó környezetvédelmi felügyelőség számos kormányzati szervek vagy szervezeti egységek az ország kormányzati hivatalok, például az Erdészeti Minisztérium, a közlekedési minisztérium, ügynökség stb.
- környezetvédelmi igazgatási általában nagyobb állami részvétel és nyitottság a közigazgatási ügyek, mint amely a közérdekű bejelentéseket a nyilvános meghallgatások, sőt, a nem kormányzati szervezetek jogállása

Közigazgatási határozatok ellen fellebbezést lehet benyújtani a felettes hatóság kivételével vezetője által hozott határozatokat egy központi igazgatási szerv vagy a miniszter által első fokon. Ilyen esetben nincs közvetlen jogorvoslatot az ilyen határozatok ellen a Bírósághoz. Egyébként az elsőfokú közigazgatási határozatokat nem lehet a bíróság előtt közvetlenül, azaz csak a bírósághoz fordulás előtt kimerülnek, kivéve a fent említett esetekben. A környezeti ügyekben bírósági felülvizsgálat, mind eljárási, mind érdemi határozatok jogszerűségét, azaz nem csupán a határozat tartalma összhangban van a rendelet, hanem az is, hogy a megfelelő határozat meghozatala a törvény által előírt módon. „bíróságok” is a közigazgatási határozatokat, és ellenőrizzék, hogy a benyújtott anyag, amely a határozat indokolása megfelelő módon történt. Az e KHV -t igénylő esetekben, amikor a bíróság nem vizsgálja felül, hogy a környezeti hatásokra vonatkozó nyilatkozatok készültek, tudományosan ellenőrizhető módon a külső

szakértők és a továbbjutó tervekről. A földhasználati tervekhez kapcsolódó önkormányzati formájában elfogadott jogszabályok és állásfoglalások (rendelet) (a továbbiakban: határozat), amelyben a bírósághoz fordulás lehetősége korlátozott. A helyi jogszabályok megfelelnek-e az alkotmánybíróságnak az alkotmány a Legfelsőbb Bíróság által más, a magasabb szintű normák és helyi tanácsának rendes bíróságok vizsgálják felül, ezen eljárások azonban csak akkor kezdődhet meg a megyei kormányhivatal (megyei kormányhivatal). A rendes bírósági eljárások ilyen ügyekben rendszeres ugyanazok, mint a közigazgatási ügyek tartoznak.

KHV-átvilágítási döntésekkel bíróságok által felülvizsgálható a rendszeres igazgatási határozatok. Állandó, feltéve, hogy ilyen esetekben a gazdálkodó egységnek, hogy a projekt fejlesztője a környezeti hatásvizsgálat elkészítése, bármely személy, akinek jogait és jogos érdekeit érintik (ingatlan vagy a lajstromba joga van bejegyezve az ingatlan a tervezett fejlesztés), illetve a nyilvántartásba vett környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek a hatásterületen. Ilyen esetekben a rendes bíróságok, közigazgatási ügyekben ítélik, és egyetlen különös eljárási szabályok az előszűrési döntés csak akkor helyezheti hatályon kívül.

KHV átvilágítási határozatokat nem a külön tételes közigazgatási határozatot; Ezért nincs lehetőség annak bírósági felülvizsgálatát. A kérdések pontosságával kapcsolatos aggályait, a környezeti hatásvizsgálati eljárásban megvizsgált kérdések vagy a környezeti hatásvizsgálat során kell a fellebbezés keretében felhozott érdemi határozat ellen a környezetvédelmi engedély megadásának vagy elutasításának az építési engedély megadása előtt kérdéseket.

Érdemi KHV-határozatok ügyében az engedély formájában kért környezetvédelmi engedélyt (környezetvédelmi engedély). E fellebbezést lehet benyújtani az elsőfokú és a másodfokú bíróság által felülvizsgálható (2013. január 1-jétől a közigazgatási és munkaügyi bíróság). Állandó, feltéve, hogy ilyen esetekben a gazdálkodó egységnek, hogy a projekt fejlesztője a környezeti hatásvizsgálat elkészítése, bármely személy, akinek jogait és jogos érdekeit érintik (ingatlan vagy a lajstromba joga van bejegyezve az ingatlan a tervezett fejlesztés), illetve a nyilvántartásba vett környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek a hatásterületen. Nem áll fenn kötelezettség, hanem olyan gyakorlati külső szakértők bevonásának szükségességét a bírósági eljárást, mert a bíró nem tudja eldönteni, hogy az ilyen bonyolult kérdésekben, mint a környezeti hatásvizsgálat megállapításait. A bírósági felülvizsgálat az eljárási és az anyagi jogi szempontból a környezetvédelmi engedélyt, azaz ha az ágazati környezetvédelmi jogszabályok, valamint a közigazgatási eljárási törvénye ennek során tiszteletben tartották-e az igazgatási (KHV). Bíróságok is a KHV-határozat meghozatalára és anyagi és műszaki ellenőrzése során tett megállapítások és a környezeti hatástanulmány.

Nem szükséges részt venni a környezeti hatásvizsgálati eljárást annak érdekében, hogy a Bíróság előtti keresetjogi jog környezeti ügyekben azonban arról van szó, hogy az állandó közigazgatási jogi jogorvoslatok kimerítésének és a polgári peres eljárás indítása előtt. Mindazonáltal nem szükséges, hogy a gazdálkodó egység az a kereset, akik kimerítették a közigazgatási jogorvoslatot is; Az egyetlen feltétel az, hogy csak KHV-határozatok ügyében másodfokon eljáró bíróság elé kerülhet. A jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat lehetséges környezeti bírósági ügyek azonban nem vonatkoznak külön szabályok az ilyen eljárásokban érvényesülő általános szabályokkal szemben a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat. A teljesítendő feltételek alábbi X. pontban felsoroltakat.

A határozatok anyagi IPPC engedély egységes környezetvédelmi működési engedélyt (a továbbiakban: egységes környezethasználati engedély). E fellebbezést lehet benyújtani az elsőfokú és a másodfokú bíróság által felülvizsgálható. Állandó, feltéve, hogy ilyen esetekben, a gazdálkodó egység a projektgazda a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló dokumentáció elkészítése, bármely személy, akinek jogait és jogos érdekeit érintik (ingatlan vagy a lajstromba joga van bejegyezve az ingatlan a tervezett fejlesztés), illetve a nyilvántartásba vett környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek a hatásterületen. Nem áll fenn kötelezettség, hanem olyan gyakorlati külső szakértők bevonásának szükségességét a bírósági eljárást, mert a bíró nem tudja eldönteni, hogy az ilyen bonyolult kérdéseket érint, mint a nemzetközi megállapítások helyességét. A bírósági felülvizsgálat az eljárási és anyagi jogszerűségének az egységes környezetvédelmi működési engedély, azaz ha az ágazati környezetvédelmi jogszabályok, valamint a közigazgatási eljárásjoga betartották a közigazgatási eljárás (IPPC). A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló bírósági határozat is és anyagi és műszaki megállapítások és számítások a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló dokumentációt.

Nem szükséges az eljárásban való részvételre annak érdekében, hogy a jogállással a bíróság előtt az IPPC esetekben azonban szükség van a közigazgatási jogi jogorvoslatok kimerítésének és a polgári peres eljárás indítása előtt. Mindazonáltal nem szükséges, hogy a gazdálkodó egység az a kereset, akik kimerítették a közigazgatási jogorvoslatot is; Az egyetlen feltétel az, hogy az IPPC csak másodfokú bírósági döntéseket lehessen hozni. A jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat lehetőségét az IPPC bírósági ügyek azonban nem vonatkoznak külön szabályok az ilyen eljárásokban érvényesülő általános szabályokkal szemben a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat. Teljesítendő feltételek megegyeznek a KHV bíróságon.

V. Igazságszolgáltatáshoz való jog cselekményekkel vagy mulasztásokkal szemben

Számos lehetőség van arra, hogy panaszokkal közvetlenül a Bíróság elé a magánszemélyek vagy jogi személyek ellen. Mindenekelőtt, ha az alperes a felperes tette, akkor ez utóbbi állítás rendszeres magánjogi veszteség kompenzálására. Ennek kiegészítéseként a potenciálisan sérült a felperes állítja, hogy a Bíróság kötelezze az alperest a károk megelőzése érdekében. Abban az esetben, ha az alperes működik, a veszélyes eszköz (veszélyes üzem) (veszélyes tevékenységet folytat, vagy minden olyan tevékenység, amely a környezet mint erőforrás felhasználásával vagy a kibocsátási), akkor azt a célt tűzte ki, hogy a bizonyítási teher az alperesre hárul, és bizonyítania kell, hogy a kárt egy unpreventable objektív vagy külső ok (objektív felelősség). Másodsor, a közvetlen igények birtokvédelmi okozott környezeti ártalmak miatt birtokháborítás abbahagyására (kereset esetén az alperes a felperes okoz környezeti hatások, például a zaj, füst, másféle zavarokat keltene. Ez a lehetőség egy szomszédjogi többségében sürgős esetekben használják, amikor a felperes és az alperes lakóhelye közelében. Harmadsor, a személyi sérthetlenséget (Személyiségvédelmi) nyújtható be kereset azokkal szemben, akik a magánszemély becsületének védelme, az egészség, a jólét, többek között az élethez való jog vagy az uniós joggal. Végül a Kvt. és a természetvédelmi törvény is jogi lehetőséget teremt a környezetvédelmi és/vagy természetvédelmi szervezetek szennyezőkkel szemben jogi eljárást vagy károsítja a természeti értékek. Az ilyen esetek rendszeres magánjogi bírálják el a bíróságok és a felperesek arra irányuló kérelmét, hogy a Törvényszék kötelezze az alperest, hogy állítsa le a szennyezés/károsodása természetét és megelőző intézkedések bevezetése a szennyezés/károsodásának elkerülése érdekében.

Állami szervezetek ellen benyújtott két lehetséges esetet:

- Abban az esetben, ha a szennyező, állami szerv, akkor ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a rendszeres szennyezők
- az államigazgatási szerv döntéshozatali eljárás hibás volt (eljárási vagy tartalmi szempontból), és a hiba elér egy bizonyos küszöbértéket (rendkívüli) rendkívül gondatlan, célirányos vagy nem követelhető kártérítés az államigazgatási szerv által okozott károk elszennvedője e

A környezeti felelősséggel kapcsolatos kérdésekben, az illetékes hatóság által kijelölt, a magyarországi regionális környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség). A környezeti felelősség keresetet lehet benyújtani az ezen ügynökségek rendszeres kommunikációs módok alkalmazásával, például postai úton, e-mailben, telefonon, faxon vagy személyesen megjelenjen a munkaidőn belüli az ügynökség helpdesk. Intézkedés iránti kérelem a szokásos követelmények megfelelnek az ilyen kérést, pl. magában kell foglalnia a közös tartózkodási hely nevét és leírását, és határozott lépéseket tesznek szükségessé. A környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek is benyújthatnak ilyen irányú kérelmet a jogosultság a Kvt. Bírósági felülvizsgálata a környezetvédelmi ügynökség által hozott határozatokat a környezeti felelősséggel kapcsolatos kérdésekben eltér attól függően, hogy a szóban forgó bírósági határozat jellegétől. Amennyiben a határozat környezeti felelősségről van szó, a Bíróság eljárási szabályzatának felülvizsgálatát ugyanazok, mint a rendes közigazgatási határozatok esetében, mivel a környezetvédelmi ügynökség hivatalos határozatot kell hoznia arról is, és e területen felelősségi ügyekben nem rendelkezik olyan különleges eljárási szabályok. Abban az esetben, ha a Környezetvédelmi Hivatal döntését, valójában egy megkeresésre adott válasz, bírósági felülvizsgálat. Ezek a döntések inkább a megkeresésekre adott válaszok; Az utóbbi jellemzője a Kvt. és a környezetvédelmi hatóságokat is, mivel csak a panaszokat. És mivel nincs szükség hivatalos panaszok, a közigazgatási határozatok nem hozható határozat a Bíróság elé. A főként a környezeti felelősségről, amely az állami közigazgatás hatáskörének igazgatási döntéseket hozzon a felelősséggel kapcsolatos kérdések. A környezeti felelősségről érvényesíthessék súlyos korlátozásokat. Csak akkor vehető igénybe, a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek és a nem kormányzati szervezetek a szennyezőkkel szemben jogi eljárást vagy károsítja a természeti értékek. Az ilyen esetek rendszeres magánjogi bírálják el a bíróságok és a felperesek arra irányuló kérelmét, hogy a Törvényszék kötelezze az alperest, hogy állítsa le a szennyezés/károsodása természetét és megelőző intézkedések bevezetése a szennyezés /károsodásának elkerülése érdekében.

VI. Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés egyéb eszközei

Amennyiben a környezeti probléma, de léteznek más módszerek is erre a rendelkezésre álló jogorvoslatok mellett a közigazgatási szervek és a bíróságokon kezdeményezett peres eljárások. Ezek közül egyes korrekciós intézkedések tényleges problémák kezelésére a környezetben (pl. a szennyezés feltételezett hivatali visszasságok kezelésére), míg mások az állami hatóságok, a környezetvédelmi kérdések. Ezek a következők:

- ügyész (ügyész): Ügyészek kétféle együtt, amelyekre azok válaszolnak, mindkét típusú problémák: a szennyezés és a hivatali visszasságok ügyében. A környezetszennyezés, az ügyész jogosult legyen arra, hogy a Kvt. pert indítani valamely szennyező a tevékenység vagy a szennyező fizessen kártérítést; továbbá a polgári eljárásról szóló törvény szerint az ügyész pert indítani, ha azok, akik nem jogosultak jogaik érvényesítéséhez, kivéve, ha a végrehajtási intézkedés megköveteli, hogy a személyes jogok. A hivatali visszasságot, az Ügyészség hatáskörébe tartozó közérdek védelmének adhat ki pályázati

felhívás (állami hatóság) a végső határozat ellen bíróság bírálja el, hogy nem tartja jogellenesnek. A felhívást kell kiadni, és egy éven belül a felhívás címzettje a felettes hatóság döntéshozatali szervben. Abban az esetben, ha a pályázati felhívás nem tesz eleget az ügyész pert indítani a jogellenes határozat meghozatalát.

- ombudsmanhoz (alapvető jogok biztosa): Az ombudsman vizsgálhatja azokat a cselekményeket vagy mulasztásokat, és abban az esetben, ha a hatóságok az utóbb említett károk, vagy veszélyeztetheti a polgárok alapvető jogaira vonatkozó intézkedéseket hozhat. A vonatkozó intézkedések a következők lehetnek: ajánlást tesz közzé, hogy a felettes hatósága egy olyan folyamat elindítása, az ügyész, egy olyan folyamat elindítása, amely a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot, hogy indítson el egy olyan folyamatot az Alkotmánybíróságnál lehet, vagy a közigazgatási bírósági ügyekben az önzetlen tanácsadó (Amicus Curiae) a környezeti ügyekben.
- a jövő nemzedékek helyettes Ombudsman (alapvető jogok biztosa) a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese): Korábban ezt az álláspontot független környezeti ombudsman álláspontja; A helyzet azonban 2012. január 1-jétől egyik helyettesének. A helyettes ombudsman hatáskörei a következők: a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesítésére, rendszeresen tájékoztassa az ombudsmant saját, az ombudsman felhívását a jogellenesség esetében, amely egy nagyobb csoport az ombudsman vizsgálatot indít ilyen vizsgálatokat, és részt vegyen a folyamatban, az alkotmánybíróság előtt.
- Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság): A hatóság a panaszok érkeznek, az információ szabadságára vonatkozó törvény (Freedom of Information ügyekben, amikor jogellenesen kérelmét elutasították. A hatóság abban az esetben, ha a kifogás megalapozott is, az érintett szerv kiigazítására irányuló kérelmet elutasító jogellenes. Arra az esetre, ha ez utóbbiak nem lehet indítani, a hatóság az érintett szerv ellen indult per.
- Az OECD nemzeti kapcsolattartó pont: Abban az esetben, ha egy multinacionális vállalat által okozott környezetvédelmi probléma, fennáll annak a lehetősége, hogy a multinacionális vállalatokra vonatkozó OECD-iránymutatások is számos környezetvédelmi rendelkezéseket. Ebben az esetben panaszt nyújthat be a magyar nemzeti kapcsolattartó pont a nemzetközi és uniós ügyekért felelős Nemzetgazdasági Minisztérium (Nemzetgazdasági Minisztérium). A kapcsolattartó pont gyűjti össze, és az érintett felek megállapodásra próbálnak jutni, továbbá nyilatkozat lezárja az ügyet.

A büntetőeljárás csak nagyon körülhatárolt esetekben és bűncselekmények, amelyek vonatkozásában a személy ellen követték el, nem pedig a környezetre. Egy ilyen esetben azonban környezeti jelentőségét; A becsületsértés (Rágalmazás). Ezekben az esetekben a megbízott képviseli, akik a sérelmet szenvedett magánszemélyek által károsodott (becsületsértés vagy rágalmazás). Ilyen eset lehet, ha környezetvédelmi szempontból fontos környezetvédelmi aktivisták vagy nem kormányzati szervezetek ellen indított részeként slapp pert a nyilvánosság részvételének (stratégiai).

Hivatali visszasság esetén (nem megfelelő igazgatási intézkedések, igazgatási cselekvés vagy mulasztás), több jogorvoslati lehetőséget is, mint például:

- Panasz benyújtása az ombudsmanhoz, lásd fent.
- az ügyész, lásd fent.
- a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, lásd fent.
- A közigazgatási szerv hallgatása esetén, a felettes hatóság felhívja a döntéshozó szerv által benyújtott petíciót követően az ügyben részt vevő fél; Amennyiben a mulasztás továbbra is fennáll, a felettes hatóság is kijelölhetnek másik hatóságot ugyanolyan hatáskörrel megfelelő határozat; Abban az esetben, ha az ügyész a közigazgatási szerv hallgatása miatt nem lehet kezdeményezni, az ügyész a Bíróság

VII. A kereshetőségi jog

A keresetőségi jog	Közigazgatási eljárás	A bírósági eljárás
Magánsemélyek	Azokat az egyéneket, akiknek a jogait vagy jogos érdekeit az ügy érinti jogi helyzetét. Amennyiben a jog szabályozza, ezek azok az egyének, akiknek az ingatlanok területén a tevékenység vagy a létesítmény, vagy akinek jogaira vonatkozó olyan hivatalosan nyilvántartott ingatlanok.	Bárki jogosult a bírósági eljárást, amelyek jogokat és kötelezettségeket; Ez azonban csak akkor képes lett volna. A kereshetőségi jogot, az említett jogok vagy jogos érdekek is

		érintettek. Ez például úgy igazolható, amelyek igazolják, hogy az érintett személy részt vett a közigazgatási eljárásban a bírósági szakaszt megelőző esetén.
Nem kormányzati szervezetek	A kereshetőségi jogot a nem kormányzati szervezetek nyújthatnak, amelyek tevékenysége arra irányul, hogy egy alapvető jog védelme érdekében, vagy a népegészségügy előmozdítása. A környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek kereshetőségi jogot a környezetvédelmi közigazgatási eljárások működnek, ha a tevékenység vagy a létesítmény területén.	A környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek a kereshetőségi jog két különböző körülmények esetén. a) a közigazgatási határozatokkal szemben kezdeményezett eljárások, a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek a kereshetőségi jogot a hatásterületen működő valamely tevékenység vagy eszköz. b) a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek a szennyezőkkel szemben keresetet indítani, és arra kéri a Bíróságot, hogy a tevékenység megszűnését megelőző intézkedések bevezetését, illetve a „szennyező fizet” elven alapul.
Egyéb jogi személyek	Más jogi személyek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek kereshetőségi joggal rendelkeznek, ha a jogokat vagy jogos érdekeket érint az ügy.	Más jogi személyek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek kereshetőségi joggal rendelkeznek, ha a jogokat vagy jogos érdekeket érint az ügy.
Ad hoc csoportok	Ad hoc, a be nem jegyzett csoportok nem rendelkeznek jogi érvénnyel.	Ad hoc, a be nem jegyzett csoportok nem rendelkeznek jogi érvénnyel.
külföldi nem kormányzati szervezetek	Mivel a külföldi nem kormányzati szervezetek általában nem Magyarországon területén aktív, nem rendelkeznek jogi érvénnyel ezekben az eljárásokban, ha Magyarországon bejegyzett nem kormányzati szervezetek. Különleges körülmények között, például a viszonyossági alapon más országokkal vagy a környezeti hatásvizsgálati ügyeket, az országhatáron áttérjedő állandó külföldi nem kormányzati szervezetek jogait gyakorolhatja.	Mivel a külföldi nem kormányzati szervezetek általában nem Magyarországon területén aktív, nem rendelkeznek jogi érvénnyel ezekben az eljárásokban, ha Magyarországon bejegyzett nem kormányzati szervezetek. Különleges körülmények között, például a viszonyossági alapon más országokkal vagy a környezeti hatásvizsgálati ügyeket, az országhatáron áttérjedő állandó külföldi nem kormányzati szervezetek jogait gyakorolhatja.
Minden egyéb	E szervek, amelynek feladata az ügy által érintett, de még nem vettek részt a döntéshozatalban, a kereshetőségi jog esetében.	E szervek, amelynek feladata az ügy által érintett, de még nem vettek részt a döntéshozatalban, a kereshetőségi jog esetében.

Nem alkalmazandó magánszemélyek jelentősen eltérő eljárásokat az ágazati környezetvédelmi jogszabályok. KHV és IPPC folyamatok általában több nyílt arra a tényre vezethető vissza, hogy mindenki, aki jogi végzettségű lakik, illetve tartózkodik a területén a tervezett vagy üzemi létesítmény/tevékenység. Mindazonáltal az utépítési eljárásokban, valamint az egyének jogi helyzetére, korlátozottabb. Amint fentebb már említettük, a nem kormányzati szervezetek különleges kereshetőségi jogot a környezetvédelmi közigazgatási eljárások által jellemzett, az utóbbi a legfelső bírósághoz, mint azok az eljárások, amelyek során a regionális környezetvédelmi ügynökség döntéshozatali vagy együttdöntési hatóságot. Külföldi személyek és nem kormányzati szervezetek különleges kereshetőségi jogra vonatkozó szabályok, amelyek az espoo-i egyezmény és a határokon átnyúló esetekben. Ez biztosítja, hogy a tervezett tevékenység által érintett külföldi országban azonos jogállással rendelkeznek, mint az érintett Magyarországon.

Nincs valódi actio popularis hozna létre Magyarországon, vagyis egy olyan lehetőséget, hogy bárki bírósági vagy közigazgatási határozat ellen, a cselekmény vagy mulasztás nélkül kijelentette, a „jogi érdek” fennálltát. Korábban az actio popularis, semmiféle normatív jogi aktus ellen az Alkotmánybíróság; Ugyanakkor 2012 januárja óta 1 (hatályba lépett az új magyar alaptörvény) Villamosenergiaadó-mentességet kizárólag abban az esetben, ha az érintett személy az alkotmányellenes norma végrehajtásában.

Más intézmények is a keresetjogi jogra, az alábbiak szerint:

- ombudsman: Az ombudsman *amicus curiae* minőségben lehet a környezeti ügyekben a közigazgatási bírósági ügyek
- ügyész: Az ügyész jogosult legyen arra, hogy a Kvt. pert indítani valamely szennyező a tevékenység vagy a szennyező fizessen kártérítést; továbbá a polgári eljárásról szóló törvény szerint az ügyész pert indítani, ha azok, akik nem jogosultak jogaik érvényesítéséhez, kivéve, ha a végrehajtási intézkedés megköveteli, hogy a személyes jogok
- Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság: A hatóságnak joga van pert indítani azok ellen, akik jogellenesen nyújtott közérdekű tájékoztatást nem teljesítésének megtagadásával és az előző cselekvési felhívás a hatóság által

A KHV és IPPC szabályok magánszemélyekkel/nem kormányzati szervezetek és az igazságszolgáltatáshoz való jog csak akkor érvényesülhet, ha az eljárást a környezeti hatásvizsgálatot (KHV) vagy az integrált szennyezésmegelőzésről és -csökkentésről (IPPC). Általában a környezeti ügyekben (pl. a levegő minőségével kapcsolatos kibocsátási határértékeket a zajkibocsátási határértékeket, hulladékgazdálkodás stb.) általánosságban szabályok érvényesülnek, azaz a fenti mátrix.

VIII. Jogi képviselő

Az ügyvédek szerepe abban áll, hogy támogatja a magán- és jogi személyeket a jogaik érvényesítéséhez. Azok a nagyobb rendszer része, amelynek összetevőit a (ügyészek, bírák, ügyészek stb.) a jogállamiságot. Olyan ügyvédekből engedéllyel rendelkező ügyvédek képviselhetik ügyfeleiket, akik szerződéses alapon vagy állami szervek által alkalmazott ügyvédeket. Az ügyvédek által alkalmazott környezetvédelmi állami közigazgatási szervek vagy a Vidékfejlesztési Minisztérium (de facto Környezetvédelmi Minisztérium, Magyarország), környezetvédelmi jog naponta. Számuk 50 és 100 között Magyarországon. A magán- vagy vállalati ügyfeleket képviselő ügyvédek egyedi környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelően kell alkalmazni az ilyen szervezetek vagy üzemeltetése, illetve azt szükségessé teszik. Számuk nem kiszámítható. A közérdekű környezetvédelmi ügyvédek képviselhetik ügyfeleiket a szennyezőkkel szemben érvényesítésére vonatkozó környezeti felelősségről vagy államigazgatási potenciálisan káros környezeti hatással járó fejlemények megelőzéséhez. Számuk 5 és 10 között Magyarországon. Nem kötelező a jogi képviselő a bírósági eljárások, valamint a környezetvédelmi ügyek vonatkozásában. Néhány kivételtől eltekintve a kötelező jogi képviselő esetén a következők:

- A regionális bíróságok előtti jogorvoslati eljárásokban
- A legfelsőbb bíróság előtti jogorvoslati eljárások
- annak az országnak a bírósági előtti eljárás, kivéve azokat az eseteket, amikor az ügy a vagyoni érték nem haladja meg a 100 000 eurót, a hivatali visszasságok eseteit, a média és a sajtó, a személyi sérthetlenséghez való védelmére, valamint a közigazgatási bírósági ügyek

Van néhány szakosodott ügyvédek a környezeti ügyekben, azonban eltérő mértékben. Csak néhány nagy ügyvédi iroda is lehet, hogy a környezetvédelmi jogszabályokat, és jellemzően a legnagyobbak az országban. Vállalati ügyfelek egyes ügyvédek számára is, amelyek a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásáról rendszeresen nevük azonban nem ismertek. Néhány ügyvédek azt állítják, hogy a közvélemény szemében a környezetvédelmi jog megfelelő szakértelemmel rendelkeznek (pl. nagy nyilvánosságot kapott, mint például a környezetvédelmi ügyekben, amelyeket a kötelezett a vállalat, amely potenciálisan a 2010 októberében, a vörösiszap, olajszennyezés), de úgy tűnik, hogy ez nem egyszeri intézkedés, hanem általános e ügyvédekre. Végül van néhány szakosodott nem kormányzati szervezetek vagy a környezetvédelmi jog, a jogászegyesületek saját környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek (3–4) vagy a jogi segítséget nyújtó személyzet közérdekű nem kormányzati szervezetek környezetvédelmi ügyek (1–2).

Számos adatbázisokat, amelyek környezeti ügyvédek támogatása. Vállalkozás esetén, mint például az engedély iránti kérelem egy környezetvédelmi büntetés ellen benyújtott panaszát, stb. Számos internetalapú adatbázisokban való keresést lehetővé tevő engedéllyel rendelkező ügyvédek számára az ország egész területén. Ez a tematikus oldalak segítségével ki kell egészíteni a legális honlapokat, ahol kiemelt környezetvédelmi ügyvédek található. Abban az esetben, ha a közérdekű témákat, környezetvédelmi ügyvédek sem közvetlenül, vagy az interneten keresztül felveszi a kapcsolatot a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek számára. Tudatában van annak, hogy az utóbbiak biztosan rendelkezésre állása és elérhetősége, a környezetvédelmi jog van. Végezetül a költségmentesség keresése a jogi segítségnyújtó szolgálathoz, a közigazgatási és igazságügyi Minisztérium honlapján, ahol az adatbázist működtet a jogi segítségnyújtás keretében eljáró ügyvédek, valamint a nem kormányzati szervezetek keresését, ez azonban nem válik a szakosodás függvényében.

IX. Bizonyíték

A környezetvédelemmel kapcsolatos ügyek nem tartoznak a rendeletet, mint a szokásos polgári jogi vagy közigazgatási jogi ügyek. Ez azt jelenti, hogy az eljárási szabályok szerint bizonyítaniuk kell, hogy az érdeklődő annak bizonyítására, valamint.

Elsősorban a felperesnek. Magyarországon fennáll egy szabad bizonyítási rendszert, azaz nincs arra vonatkozó, előre meghatározott és a bizonyítékok minden formájának (tanúk, szakértők, a helyszín, dokumentumok, tárgyak szempontjából) bizonyítani tudja a bírósági eljárás keretében. A környezeti ügyekben azonban ezek közül a legmeggyőzőbb az, hogy szakértői véleményt.

A jogállamisággal összhangban szabad bizonyítékot annak igazolására, hogy nincs egyetlen olyan előre meghatározott érték, azaz az egyetlen olyan érvet sem igazolható a bizonyítékok minden formájának, ha szükséges. A bíró nem köti semmilyen bizonyítékkal, hanem el kell fogadnia a megállapítások az úgynevezett nyilvános dokumentumok (vezetője) által kibocsátott hatóságok hatáskörükön belül. A bíróság szabadon értékeli a bizonyítékot más bizonyítékokkal. Abban az esetben, ha a szakértői vélemény nem egyértelmű, illetve hiányos, az ellentmondásos és más szakértői vélemény, az eredeti véleményt tisztázni kell a szakértő, de a bíróság akkor is nevezzen ki új szakértőt. Bírósági eljárás – a felek szabadon vezethetnek be olyan új bizonyítékot, azonban néhány alapvető szabályt:

- be kell vezetni a bizonyítékokat, vagyis nem eredményezheti az eljárás kiterjesztéséről szóló ésszerűtlen módon
- A Bíróság a bizonyítást, ha nem volt indokolatlan késelem vagy a jó szándék ellen peres eljárás szabályai
- a bizonyítási költségekre kezdeményezniük kell viselniük, azonban később a végleges viselése, a költségeket a vesztes fizet elve alapján

A Bíróság rendszerint nem indít bizonyítékokat, mivel a Bíróság feladata valamely jogvita eldöntése érdekében, nem pedig az, hogy fedjék fel a teljes igazságot. A Bíróság azonban köteles tájékoztatni az érintett feleket, hogy az írásuk továbbra sem rendelkezik elegendő bizonyítékkal. Ezenkívül a Bíróság rendkívüli körülmények fennállása esetén a közigazgatási bíróság kezdeményezheti, például amikor megállapítja, hogy a közigazgatási aktus semmis, e megállapítás alátámasztására.

A szakértőnek meg kell vonni a bizonyítási eljárás szükségességét, amennyiben bármilyen témával kapcsolatban különleges ismeretekkel, amely a bíró nem rendelkezik olyan jogi személyiséggel nem rendelkező (.). Ebben az esetben a felek kérhetik a bíróságtól, hogy egy igazságügyi szakértő, aki a közigazgatási és igazságügyi minisztérium szakértői listán szakértői vélemény benyújtását. Amennyiben nem áll rendelkezésre ilyen szakértő, aki rendelkezik a szükséges ismeretekkel, a Bíróság is. Maguk a felek is szakértők és a szakértői vélemények azonban – a Bíróság bizonyítási súlya a döntéshozatali folyamatban a Bíróság némileg gyengébb, mint a hivatalosan kijelölt igazságügyi szakértői véleményt. Legutóbbi ítélkezési gyakorlat a Legfelsőbb Bíróság azonban elismerte, hogy a szakértői vélemények nem egyszerűen a felek álláspontjai, hanem a bizonyítékokat.

Szakértői vélemények (magán- és hivatalos megbízatást kap egyaránt) nem kötelező a Bíróság oly módon, hogy azokat a Bíróság eltérően rendelkezhet. A meggyőző azonban abból ered, hogy azok megalapozott jellegét és az esetleges eltéréseket megfelelően indokolni kell a Bíróság által bizonyított tényekre való hivatkozással, vagy egyéb szakértői véleményeket is biztosított. A Bíróság egyébként az említett ítélet hatályon kívül helyezését kockázatok a magasabb szintű bíróság által végzett nem megfelelő eljárás egésze tekintetében.

X a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat

Abban az esetben, ha egy közigazgatási határozat ellen fellebbezést nyújtanak be, a fellebbezés automatikus felfüggesztő hatályát és a határozat által biztosított jogok nem gyakorolhatók. Az elsőfokú döntéshozó szerv, azonban határozatát azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja, ha megelőzése vagy orvoslása érdekében szükséges egy olyan életveszélyes vagy komoly kárt okoz, ha a nemzetbiztonság, a nemzetvédelem és a közrend előírják, vagy további jog lehetővé teszi – többek között – a környezetvédelmi, természetvédelmi, közegészségügyi, történelmi emlékmű védelmének vagy a talaj védelme stb. miatt. A per jogerős közigazgatási határozat ellen nincs automatikus felfüggesztő hatálya, az azonban a bírósági eljárás során vagy azt követően kérelmet lehessen benyújtani a Bíróságot, hogy függeszse fel a vitatott közigazgatási határozat. A kérelem kézhezvételét követően a bíróság a felfüggesztésre vonatkozó határozatot 8 napon belül. Kritériumokat, amelyeket figyelembe kell venni a döntéshozatal során: vissza kell állítani az eredeti helyzetet, a felfüggesztés több kárt okozna, mint a felfüggesztés.

Ideiglenes intézkedés iránti kérelem nem nyújtható be kereset fő kérése előtt (együtt), vagy csak később. Ideiglenes intézkedés csak abban az esetben nyújtható, ha szükséges, egy közvetlenül fenyegető kár megelőzése az alapjául szolgáló helyzet, a jogvita a kérelmező jogainak védelmét, és az intézkedés által okozott kár nem haladja meg az intézkedés által elért előnyöket. A Bíróság a rendelkezés cross-undertaking kártérítés feltételeként. A Bíróságnak a gyorsított eljárást. A Bíróság a fellebbezést lehet benyújtani.

XI. Költségek

Annak érdekében, hogy a bírósági eljárás megindítására, a kérelmezőnek meg kell fizetnie az adó vagy illeték (a továbbiakban: illeték). Az eljárás során később, a költségek kell előre fizetett (a Bíróság) azok a bizonyítékokat. Abban az esetben, ha egy tanú meghallgatásra kell utaznia, hogy a kezdeményezőktől ig kell viselniük a költségeket és a tanú. E fellebbezés benyújtására is meg

kell fizetnie a fellebbezési illeték (fellebbviteli bíróság). A bírósági eljárás során, minden fél fizeti a saját ügyvédi díjakat. Végül az ítélet kihirdetése után a vesztes fél viseli a költségeket a pernyertes fél által fizetett.

A rendes bíróság az a közigazgatási határozattal szemben 100 euró. A magánjog hatálya alá tartozó esetekben a Bíróság az ügynevezett vagyoni értékű függ, pl. az ellentételezés összege az alperes. A Bíróság ennek az értéknek az adó mértéke 6%, de legalább 50 EUR és legföljebb 5 000 EUR. Mivel nincs közigazgatási bírósági ügyek fellebbviteli bírósági fizetendő adó ilyen esetekben. Polgári jogi ügyekben a fellebbezést értékének 8%-a, de értéke legalább 50 EUR és legföljebb 8 350 EUR. Amennyiben rendkívüli jogorvoslat iránti kérelmet benyújtották, a bírósági adó értékének 10%-a, de legalább 165 EUR és legföljebb 11 670 EUR.

A környezeti ügyekben, egyéb költségkategóriák között változik, a következő szélsőséges, amelyet rendszeresen alapuló becslés:

- A tanúk utazási költség: 10–50 EUR
- A tanúnak járó díj fizetését az elmaradt jövedelem/: 50–100 EUR
- A mezőgazdasági üzem helyszíni látogatást tett a Bíróság: N.A.
- Szakértő: A kártérítési ügyével ingatlan értékelése: 200–1 000 EUR; Jelentés a személyiség védelme esetében: 200–800 EUR; helyszíni ellenőrzés a levegő minőségére vagy a környezeti zajkibocsátás esetében: 1000–4 000 EUR; természetvédelmi helyszíni ellenőrzése 4000–8 000 EUR; olvasat kiterjedt anyagokból, pl. a környezeti hatásvizsgálatot (környezeti hatástanulmány): 1000–2 000 EUR
- az ügyvédi díjakat a fél és az ügyvéd közötti megállapodás a piaci bázisárakat változhat, de 40 euróról 200 euróra óra munkát, de lehetnek egy quota lítés módszer 15–40%-a a beiratkozónak összeg elfogadható

A jogsértés megszüntetésére irányuló kérelmet díjmentesen megtekinthetők, de a Bíróság a teljesítésre a fizetési meghagyás függő cross-undertaking kötvény vagy a kártérítést. Ez az összeg – különösen a kiemelt jelentőségű környezetvédelmi ügyekben, mint például a nagy infrastrukturális projektek környezeti ügyekben – elérheti a napi 4000 euró.

A perköltségek kell meghatározni az ítéletet. A vesztes felet kötelezi a költségek viselésére kötelezni, hogy a győztes párt – bizonyos kivételektől eltekintve, mint például:

- Abban az esetben, ha az alperes nem adott okot arra, hogy az eljárást, és elismeri az első tárgyaláson feladatai a költségeket a kérelmezőnek kell viselnie,
- A felek az eljárás sikertelenül, indokolatlan késedelem vagy a határidőt, vagy más módon felesleges költségeket kell viselniük az ilyen költségeket
- Abban az esetben, ha valaki a peres eljárás során szünetelt megállapodás ellenére – lehetőség van mediációs eljárásban lehet viselni, függetlenül attól, hogy a bírósági ügy
- részleges Win, a Bíróság meghatározza a költségviselés viszonyított arányos, ha valamely fél/
- Abban az esetben, ha ez utóbbi arány nagyjából egyenletes, a Bíróság határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit,
- Amennyiben a amicus curiae abban az esetben, ha az nyer, és a költségeket a peresztes félnek kell viselnie, ha az oldalsó veszít, hanem csak azokat a költségeket kell viselnie, hogy az Amicus curies miatt az eljárásban való részvétel

XII. Pénzügyi támogatási mechanizmusok

Két fő típusa létezik a díjmentességet vagy juttatások: E határozatot nem igénylő a bíróság és a. Nem szükséges az említett bírósági határozat, amely bizonyos allowed típusától függ, és egyes országok esetében a kérelmezők típusát.

Az ingyenes kibocsátási egységek a törvény által meghatározott ügýtípusok esetében, számos további eljárást anélkül, hogy el lehet indítani a Bíróság csak egy típusú adó, hanem környezetvédelmi szempontból: az információ szabadságára vonatkozó törvény végrehajtásával kapcsolatos ügyekben. Más esetekben nem követeli meg, hogy az érintett bíróság, előzetes kifizetése esetén csak azt, hogy a vesztesnek kell fizetnie ezt az adót. Ilyen esetekben a potenciális környezeti vonatkozású

- kártérítés, ha a kárt szenvedett személy élete veszélyben épség és egészség,
- Személyiségi jogok védelmi ügyekben
- A hatóságokkal szemben kártérítési ügyekben;
- A közigazgatási határozatokkal szembeni közigazgatási bírósági ügyek

Végül vannak olyan esetek, amikor nincs utólagos kifizetés előtt, de csak az eljárás költségeinek (költségfeljegyzési jog). Ilyen esetekben a környezeti vonatkozású a kártérítési ügyekben bányászat által okozott károkért. Közigazgatási Bíróság a bizonyítékok olyan esetben, amikor a költségeket az alperes közigazgatási szerv által kezdeményezett e támogatásra.

A kérelmezők bizonyos típusait a bírósági illetékek alól, többek között a magyar állam, az önkormányzatok, nem kormányzati szervezetek (egyesületek és alapítványok, ha az előző évben nem realizált bevételek a gazdasági tevékenység céljára), az EU és az uniós intézmények.

A Bíróság határozatában Négy típusú költséget nyújthatnak:

- Engedély iránti későbbi kifizetésből, ha a Bíróság (az illetékfeljegyzési jog elvesztése esetén): Ez akkor is érvényes, ha a Bíróság az adó előzetes megfizetése aránytalan terhet jelentene, figyelembe véve saját vagyonának és jövedelmének, különösen akkor, ha a bíróságnak fizetendő adó meghaladja a 25%-ot az egy főre jutó éves jövedelem megadóztatása előtt bevételek
- Az engedélyt ezt követően az eljárás költségeinek (költségfeljegyzési jog)
- minden olyan költség alól teljes mentességet az eljárás költségeit, kivéve, ha a másik fél teljes elvesztése (költségmentesség)
- bizonyos költségek megfizetése alól részleges mentesség az eljárás költségeinek kivételével a másik fél részleges elvesztése esetén (költségmentesség)

Az 3. típusú kibocsátási egységek a részletesen meghatározott feltételek mellett, figyelembe véve az eszközök, valamint a jövedelmi helyzetét az azt kérelmező.

Költségmentességet a környezeti ügyekben azonban nincsen konkrét jogi támogatás az ilyen esetekre vonatkozóan. Nem kormányzati szervezetek, valamint természetes személyek részesülhetnek költségmentességben, amely két típusba sorolható: A jogi segítségnyújtás bírósági eljárás belül és azon kívül is. Polgári jogi és büntetőjogi eljárásokban, valamint a peren kívüli jogi támogatás és tanácsadás a dokumentumok készítése a költségmentességre jogosult, kivéve a jogi segítségnyújtás egy nem kormányzati szervezet.

A kedvezményezett kívül a bírósági eljárás megkezdését megelőző tanácsadás, jogi segítségnyújtás az előkészítő dokumentumokhoz való hozzáférés és az ügyiratok között. A bírósági eljárás keretében az ügyvéd a kedvezményezett által az adott esetre vonatkozóan. A költségmentesség megítélésének feltételeit, hogy a felperes havi nettó jövedelme nem haladhatja meg azt az összeget, az ügyvezetett minimális öregségi nyugdíj (az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege = nyugdíjminimum) és nincs vagyona. A nem kormányzati szervezetek (közhasznú) részesülhetnek a bírósági eljárás indult a közérdek védelmére vonatkozó kifejezett jog által biztosított jogosultság (a szennyezőkkel szemben indított olyan eljárások Environmental Protection Act).

A költségek főként a költségmentességet a költségmentesség ügyvéd költségeit olyan esetben, vagy ha a jogi tanácsadó, jogi segítségnyújtásra van szükség, de a bírósági eljárás folyamatban van. Míg azonban a jogi képviselőt a bírósági eljárás teljes mértékben vonatkozik abban az esetben, ha a költségmentesség jogi tanácsadást bírósági eljárásán kívül a munkaórák számát, a jogi szakértőtől kell költeni az ügyet a költségmentességre vonatkozó döntést az illetékes hatóság.

A jogi segítséget nyújtó szervezeteket, a jogi segítségnyújtás, és a kormány olyan szolgáltatási szerződést a kormányzati ügynökség részletesen meghatározzák a szerepeket és a felelősségi köröket illetően. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a következő jogi segítségnyújtóként:

- Ügyvédek (Attorneys)
- Ügyvédi irodák
- Európai Unió tartósan Magyarországon dolgozó jogászok
- Nem kormányzati szervezetek, amelyek az emberi és alapvető jogok védelmére
- Az etnikai kisebbségi önkormányzati szervek
- jogi egyetemi oktatás

A költségmentesség (pl. egy nem kormányzati szervezet kérelmezheti nyilvántartásba vételét) esetén az ügyfelek megfelelő irodahelyiségek és a szolgáltatási szerződés határozott időre történt, amely lehetővé teszi, hogy az ügyvéd jogi szolgálat nevében és utasításai alapján a szervezet jogi. Rendkívül ritkán fordul elő, hogy környezetvédelmi tárgyú jogi támogatást. Először is, annak a ténynek köszönhetően, hogy csak a környezeti ügyekben a bírósági szakaszban tart, és magában foglalhat számos környezeti

ügyekben hozott közigazgatási, bírósági eljárás nélkül. Másodsor, nincs sok ügyvéd vagy jogi segítségnyújtási szervezeteket (nem kormányzati szervezetek, egyetemek stb.), hogy a környezetvédelmi jogszabályokat. Harmadsor, ezt a lehetőséget nem ismert széles körben a civil szektor sem.

Fennáll annak a lehetősége, hogy a pro bono ügyvédi irodák által nyújtott jogi segítségnyújtással, mivel egyre több cég érintettsége az ilyen jellegű tevékenységek, főként Magyarországon pilnet kezdeményezésére PILI (a korábban Advance Licence Scheme néven ismert). Azonban e vállalkozások nem nyújthatnak speciális környezetvédelmi jogi tanácsadást.

Nincsenek környezeti jogklinikákat Magyarországon csak egy információ szabadságával kapcsolatos jogi klinika által koordinált és működtetett hálózat Nyílt Társadalom Igazságügyi Kezdeményezés. E hálózatnak, van néhány olyan klinikai jogi nem kormányzati szervezetek, amelyek a környezetvédelmi és az információ szabadságára vonatkozó kérdések, mint például EMLA (környezeti és energiával kapcsolatos környezetvédelmi Klub-ítélet (energia). Jelenleg nem hozzáférhető a nyilvánosság számára, de az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar csak jogi kar annak érdekében, hogy az iskolán kívüli tevékenységeket.

Van néhány olyan, a környezetvédelmi szervezetek EMLA Magyarországon, különösen a közérdek és a Reflex ügyvédek, míg a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek, például a földmegfigyelési szolgálathoz kapcsolódó hibás vagy Nimfea. E szervezetek és szakértők és a nyilvánosság számára is elérhetők a saját elveit alkalmazzák az alacsony költségű nyújtandó térítésmentes jogi segítségnyújtás a környezetvédelmi kérdésekben. Online elérhetőségét, valamint a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek számára.

Xiii. timeliness

A közigazgatási szervek a közigazgatási eljárásról szóló törvény alapján köteles határozatot hozni beérkezésétől számított 30 napon belül kérelmet. Abban az esetben, ha a határozat van szükség annak érdekében, hogy egy olyan életveszélyes, vagy súlyosan károsítja a határozatot gyorsított eljárás során. A közigazgatási hatóság meghosszabbíthatja az eljárás vége előtt egy további 30 napos időszakon belül 30 napot. Ha a Hatóság elmulasztja a határidők betartása, azt vissza kell térítenie a felperes az eljárási illetéket, és ha ez a késedelem kétszer olyan hosszú, mint a jogszabályban előírt határideje, a felperes az eljárási díj kétszerese.

A bíróságok 30 napon belül benyújtott dokumentumok vizsgálata és megfelelő intézkedések, például a felperest, hogy kiegészítő beadványában. E mozgások kiindulási peres eljárásokra is alkalmazandó. 30 napon belül is az első kihallgatástól számított, amelyben rögzítik a felek legalább 15 nappal megelőzően. Az első tárgyalást kell tartani 4 hónapon belül, amikor a Bíróság az indítványt, de legkésőbb 9 hónapon belül. Azt követően tartott meghallgatásokon 4 hónapon belül sor kerül az előző vizsgálat. A nyilatkozatokat a felek által meghatározott határidőn belül, a Bíróság általában 15 nap. A bíróságok a bírósági tárgyalás jegyzőkönyvét (a továbbiakban: jegyzőkönyv), vagy ha a meghallgatást azonnal fel napjától számított 8 napon belül tárgyalás tartását. A nyomtatott jegyzőkönyvet kell 15 napon belül postán. Felek közösen kéri a Bíróságtól, legalább 8 nappal a meghallgatás előtt, hogy a meghallgatás időpontját el kell halasztani. Ha a felek megállapodnak, hogy függessze fel az eljárást, az ügyet 6 hónap elteltével meg kell szüntetni, kivéve, ha a felek egyike az eljárás újraindítását kezdeményezi (szünetelés). Az elsőfokú ítéletek elleni fellebbezéseket 15 napon belül lehet benyújtani a Legfelsőbb Bíróság ítéletének, míg a rendkívüli jogorvoslati kérelem (felülvizsgálati kérelem) benyújtásának napjától számított 60 napon belül az eljárást befejező ítéletig, a legfelsőbb bíróság (Kúria).

Egy tipikus környezeti bírósági eljárás időtartama a következő:

- A közigazgatási határozatokkal szembeni közigazgatási bírósági ügyek tekintetében a kisebb léptékű projektek: 1,5–2 év
- A közigazgatási határozatokkal szembeni közigazgatási bírósági ügyek tekintetében nagyobb léptékű projektekre: 2–5 év
- magánjogi ügyekben a károk vagy a környezet: A 2–3 éves, 1–2 éves, a 3–5. év összesen
- magánjogi kártérítési ügyek környezeti károk: A 1,5–2 éves, 1–2 éves, a 2,5–4. év összesen

Nincs kötelező határideje bírósági ítéletet kell hoznia. Következésképpen nincs szankció bírósági ítélet ellen, amennyiben a módját. Ugyanakkor az igazságszolgáltatás területén, a nemzeti igazságügyi hivatal (Országos Bírósági Hivatal), valamint a Felek valamennyi nyomon követéséért felelős a bíróságok a bírósági eljárási határidőket.

XIV. Egyéb kérdések

A környezettel kapcsolatos döntéseket meg lehessen támadni az eljárás különböző szakaszaiban jellegétől függően, az ügyben érintett személynek. Magánszemélyek esetén, amelyek többségét reagál a környezet megváltozása után történt, azaz az eljárásokban részt kívánnak venni, a határozat meghozatala után a helyszíni fejlemények és első látható. Éppen ellenkezőleg, a környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek a fejlődés nyomon követése céljából független személyzet ahhoz, hogy részt vegyenek a döntéshozatali általában már az engedélyezési szakaszban, mielőtt végleges határozat született az ügyben. Vannak

azonban példák szemben, különösen a KHV és IPPC eljárások miatt – a nagyobb nyitottság és magánszemélyek is részt vesznek az eljárásban, a kellő időben.

A nyilvánosság nem rendelkezik átfogó és könnyen érthető tájékoztatást a környezeti ügyekben történő igazságszolgáltatáshoz való jog Magyarországon. Összességében alacsony szintű ismertsége a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog, vagy általában a lakossága. Ez részben annak tudható be, hogy a nagyon alacsony szintű kapacitásépítési programokat a kormány által irányított viszonylag alacsony prioritás és az ilyen ügyekben a kormányzati politika folyamatos már évtizedek óta ebben a kérdésben. A kevés információ és szórványos információkat az Aarhusi Egyezmény e nem kormányzati weboldalak címét, valamint a gyakorlati végrehajtására vonatkozó információkat a nyilvánosság igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférést.

Magyarországon létezik az összeütközések megoldása tekintetében a felek a magánjogi ügyek közvetítés formájában. Magyarország a közvetítő a közvetítés mint rendes nemzetközileg elfogadott jegyzőkönyv. Harmadik felek és szakértők vehetnek részt a közvetítői eljárás kérésére vagy az ő hozzájárulásával az érintett felek számára a közvetítés. Közvetítés azzal zárul, hogy a megállapodás aláírását, ha a felek vagy az egyik fél kéri annak megszüntetését vagy kezdetétől számított 4 hónapon belül teszi meg. Közvetítés igénybevétele nem kötelező a peres eljárás megkezdése előtt azonban meg kell említeni a bírósági ügyben a keresetet nyújtott be a Bírósághoz. 2012. július a bíróság előtti közvetítést, hogy arra a bírósági hivatalnok kezeli (bírósági titkár) a felek közös kérelmét. Nincs jogi lehetőség, hogy a magánfelek közötti közvetítés, a közigazgatási hatóságok és a környezetvédelmi közigazgatási ügyekben közvetítés ezért nem kerül alkalmazásra. Mindazonáltal a magánszemélyek közötti (beleértve a nem kormányzati szervezeteket) a környezeti ügyekben a közvetítést. Azonban aligha lehet alkalmazni, mivel nincsenek tudatában annak, hogy e jogi lehetőség vetett bizalom hiánya vagy az alternatív vitarendezési módszereket.

XV. A külföldiek helyzete

A magyar alaptörvény (alkotmány) 2012. január 1-jén hatályba lépett a szabadság és felelősség fejezet XV. cikkének (2) bekezdésében szerepel, amely kimondja, hogy Magyarország biztosítja az alapvető jogok mindenki számára való tekintet nélkül – többek között – a nyelvet, a nemzetiséget, vagy bármely más körülményre. A magyar közigazgatási eljárásról szóló törvény (Ket.), a 2. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a felek a közigazgatási eljárás során, és egyenlő bánásmódra jogosultak dönteni az ügyet indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül. Érdekes módon, nem találtunk ilyen rendelkezést a Polgári Perrendtartás (Pp.) azonban a bíróságok feladata, hogy pártatlan módon döntenek. Bár a Bíróság az eljárás nyelve magyar, senki sem tudja, nem szenvedett semmilyen kárt a nyelv, a tagállamok a polgári eljárásról szóló törvény. Bárki használhatja saját nyelvén a nemzetközi megállapodások szerinti bírósági eljárás. Az e jogok gyakorlását, ha úgy kívánja, a Bíróság és a tolmácsok is be kell vonni a folyamatba. Amennyiben az ilyen nemzetközi megállapodások által biztosított jogokkal jár tolmács megelőlegezi a költségeket, és az állam viseli. A tolmácsolási költségek nem tartoznak az ügyekben a vesztes fizeti a fent említett kivételek.

VI. Határokon átnyúló ügyek

Bevonják a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos közigazgatási ügyek egy másik országban a KHV -rendelet szabályozza az espoo-i egyezménynek megfelelően. Az egyezmény két típusát különbözteti meg: Amennyiben egy ország esetében az érintett ország vagy a származási országban (környezeti hatásvizsgálat). Olyan esetekben, amikor Magyarország a származási országban relevanciájukat. Ebben az esetben a regionális környezetvédelmi ügynökség értesíti a kérelmezőt és a környezetvédelmi minisztérium, a Környezetvédelmi Minisztérium tájékoztatja az érintett ország. Az eljárás folyamatát a két ország által meghatározott, van azonban néhány olyan kötelező elemeket annak érdekében, hogy ezt az eljárást:

- Ha az érintett országból származó kérésekre, a nemzetközi környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás során
- a kérelmezőnek kell készíteni az érintett ország nyelvén vagy angolul, a nemzetközi és a nem technikai jellegű összefoglalása a környezeti hatásvizsgálatról szóló nyilatkozat
- A két ország közötti konzultációk megkezdése
- észrevételek tehetők, az érintett ország által, valamint az
- a Környezetvédelmi Hivatal döntését, tájékoztatni kell az érintett ország

Az érintett nyilvánosság fogalmát nem alkalmazzák, és a határokon átnyúló esetekben is a környezetvédelmi törvény 21.4. cikk csak azt állítja, hogy e személyek és szervezetek, akik élnek, és az érintett területre vonatkozó jogi aktus. Ennek alapján, valamint a keresetjogi jogot a közigazgatási eljárásról szóló törvény, megállapíthatjuk, hogy a külföldi jogi helyzetére is, a következők szerint:

- külföldiek egyaránt használható bármely típusú ügyben érintett magyar személyek hasonlóan, a felek között nincs különbség a tartózkodási hely vagy lakóhely

- külföldön nyilvántartásba vett külföldi nem kormányzati szervezetek (NGO-k) rendelkezhet jogállással kizárólag azokban az esetekben, ha nemzetközi megállapodások szabályozzák, és a környezetvédelem területén ez az espoo-i egyezményt; Ezen egyezménynek a származási ország garantálja, hogy lehetőséget kell teremtenie arra, hogy a lakosság valószínűsíthetően érintett területek eljárásokban való részvétel azonos a származási országot; Más szóval, amennyiben egy NKSZ jogi helyzete Magyarországon, akkor is keresetelési jog a külföldi nem kormányzati szervezetek tevékenységi köre kiterjed, amennyiben az érintett területen a magyar oldalon

Miután a bírósági eljárás során, a külföldi személy vagy nem kormányzati szervezetek nem ugyanazok az eljárási jogok és a helyi polgárok vagy helyileg bejegyzett nem kormányzati szervezetek, kevés kivétellel. PI. ingyenes jogvitát kizárólag magyar állampolgárok, az uniós polgárok és a harmadik országbeli állampolgárok jogszerűen tartózkodnak az EU területén. Ez megfosztja a polgárokat például ezt a lehetőséget Szerbia és Ukrajna, Horvátország, 2013. július. A külföldi pályázók kérésére a bíróság az alperest, hogy fizessen a költségek fedezésére az ügy esetében, hogy elveszítik azt.

A közigazgatási bíróság (azaz olyan esetek, amikor az eljárási vagy közigazgatási határozat érdemi jogszerűségét a Bíróság előtt megtámadták a magyar bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek. A polgári jogi ügyekben a vádlottak, amely szerint a magyar bíróságok előtt vitatott területi joghatósági szabályokat a polgári perrendtartásról szóló törvény. Mindazonáltal a 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet szerint a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról polgári és kereskedelmi ügyekben, a károkozással kapcsolatos esetekben a kárt okozó személy perelhető, nemcsak abban az országban, ahol szokásos lakhellyel rendelkezik, ha a kár (beleértve a környezeti károkat) jelentkezik vagy alakulhat ki az Európai Unió valamely másik tagállamában kerül sor, amely rendszerint országhatárokon áttekintendő környezeti károk esetére.

Kapcsolódó linkek

- Alkotmány: <http://www.kormany.hu/hu/mo/az-alaptorveny>
- Törvények: <http://net.jogtar.hu/>
- Jogalkotó: <http://www.parlament.hu/>
- Kormány: <http://www.kormany.hu/hu>
- Bírői kar: <http://www.birosag.hu/>
- Az alapeljárást megindító szerv: <http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?lang=hu/>
- Ombudsman: <http://www.ajbh.hu/>
- Az adatvédelmi hatóság: <http://www.naih.hu/>
- Kamara: <http://www.magyarugyvedikamara.hu/>
- Költségmentességben: <http://kih.gov.hu/>
- Aarhusi Egyezmény: http://civilkontroll.gyor.hu/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=10&Itemid=12
- Nem kormányzati szervezetek: <http://www.emla.hu/>

Az oldal tartalma ezen a nyelven gépi fordítással készült. A weboldal tulajdonosa nem vállal semminemű felelősséget a gépi fordítás minőségéért.

Utolsó frissítés: 14/09/2016